

Blefiranje ?

Pretnje Vašingtona i odgovor Teherana uvertira za pregovore, ocenjuju analitičari

Wood Mackenzie: Vrh potrošnje nafte već od 2023.

IEA i OPEC: U 2019. ponovo višak ponude nafte

Globalno tržište derivata premašice vrednost od 7 biliona dolara do 2024.

Nema otkrića nafte? Nema problema!

Rusija: Uskoro atomski ledolamac najnovije generacije

Američki sud odbacio klimatsku tužbu protiv majorsa

Naftni majorsi nastavljaju sa okretanjem prirodnom gasu

Preko Nemačke i Turske ići će 90% ruskog izvoza gasa u Evropu

SADRŽAJ:

NAFTA:

Globalno tržište derivata nafte premašiće vrednost od 7 biliona dolara do 2024.....	OVDE
Šta ako Iran prvi put zaista zatvori tesnac Hormuz?.....	OVDE
Rusija preuzima poslove evropskih naftaša u Iranu?.....	OVDE
EU aktivira zakon koji blokira sankcije SAD-a Iranu.....	OVDE
Američki zvaničnik: Statut blokiranja od „operetskog“ značaja.....	OVDE
Wood Mackenzie: Vrh potrošnje nafte već od 2023.....	OVDE
WSJ: Uskoro ugovaranje naftnih fjučersa u Hjustonu.....	OVDE
IEA i OPEC saglasni: U 2019. ponovo višak ponude nafte.....	OVDE
U 2017. godini 13% manje otkrivene nafte.....	OVDE
Nema otkrića nafte? Nema problema!.....	OVDE
Platts: Evropske rafinerije od septembra otkazuju uvoz iranske nafte.....	OVDE
UNKS: Cene sirove nafte BRENT.....	OVDE
Rusija: Uskoro atomski ledolamac najnovije generacije.....	OVDE
Novatek i Gasprom njeft grade sopstvene flote ledolomaca.....	OVDE
Gasprom njeft: Arktik će biti ključni ruski proizvodni region.....	OVDE
Rosnjeft otvara sopstvenu mrežu benzinskih stanica u Nemačkoj?	OVDE
OPEC priprema odbranu protiv predloženog američkog NOPEC zakona.....	OVDE
Američki sud odbacio klimatsku tužbu protiv majorsa.....	OVDE
Američki naftaši lobiraju u Senatu protiv zaoštavanja sankcija Rusiji.....	OVDE
Naftni majorsi nastavljaju sa okretanjem prirodnom gasu.....	OVDE

GAS:

Preko Nemačke i Turske ići će 90% ruskog izvoza gasa u Evropu.....	OVDE
Nemačka i austrijska kompanija o predlogu američkog Zakona protiv Severnog toga ...	OVDE
Zašto Rusija daje zeleno svetlo za izvoz turkmenistanskog gasa u Evropu?.....	OVDE
Gasprom ide u razvoj novog gigantskog gasnog polja.....	OVDE
Rusija i Ukrajina za nastavak razgovora o tranzitu ruskog gasa preko Ukrajine.....	OVDE
Total postaje druga LNG kompanija u svetu	OVDE

REGION:

Raste rumunska zavisnost od uvozne nafte.....	OVDE
Rumunska vlada povukla predlog zakona o plafonu na cene gasa kod kuće.....	OVDE
Vlada Hrvatske prihvatila novi Zakon o biogorivima.....	OVDE
Evropski sud: Mađarska mora izručiti Zolta Hernádija Hrvatskoj.....	OVDE
EBRD postaje suvlasnik slovenačkog Petrola?.....	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu.....	OVDE

Globalno tržište derivata nafte premašiće 7 biliona \$ do 2024.

LONDON – Rastuća potražnja za lakšim naftnim derivatima, uz uvođenje više direktiva o smanjenju emisija u saobraćaju, uvećaće osetno udeo tržišta naftnih derivata, pokazuje najnovija analiza Global Market Insights.

Global Market Insights

Insights to innovation.

Ovaj konsultant projektuje da će globalno tržište naftnih rafinerijskih proizvoda dostići do 2024.

godine vrednost od preko sedam biliona dolara

Poseban veliki rast potražnje „čistijih“ goriva projektuje se u sektoru avio-saobraćaja, usled uvođenja novih regionalnih šema povezivanja, praćenih smanjenjem troškova putovanja i porastom broja putnika iz srednje klase. Na primer, u 2018. godini vazduhoplovna industrija je zabeležila rast ukupnih prihoda od prodaje karata od 49 milijardi dolara, u poređenju sa 2017.

U 2017, drumski saobraćaj je zahvatio preko 40% celokupnog tržišta rafinerijskih proizvoda. Prema podacima Evropskog udruženja proizvođača automobila, drumski saobraćaj je učestovao sa preko 75% u transportu svih roba na kopnu.

Rusija preuzima poslove evropskih naftaša u Iranu?

MOSKVA – Rusija je spremna da investira 50 milijardi dolara u iransku naftnu i gasnu privredu, pa će na taj način ruske kompanije preuzeti mesto onih evropskih koje odluče da (pod pritiskom američkih sankcija, napuste Iran, rekao je savetnik iranskog vrhovnog vođe, Ali Akbar Velajati, posle sastanka sa ruskim predsednikom Vladimirom Putinom u Moskvi, prenosi , 12. jula iranska agencija **IRNA**.

Šta ako bi Iran zaista zatvorio tesnac Hormuz?

MOSKVA – Cene sirove nafte mogle bi se katapultirati na 250 dolara za barel ako Iran misli ozbiljno sa pretnjom da će zatvoriti Hormuški moreuz u odgovoru na američke pritiske na kupce iranske nafte da zamrzu sve ugovore sa tom zemljom, prenosi **RT News** ocene analitičara.

Blokadom bi bio onemogućen dnevni transport oko 17 miliona tona nafte zemalja regiona Persijskog zaliva, za koliko bi bila i skresana dnevna ponuda te sirovine na globalnom tržištu.

Ovu najradikalniju cenovnu projekciju brani broker Tele Tradea Artem Avinov, uz opasku da je ipak teško očekivati takav potez Irana. Drugi (neimenovani) analitičar, iz brokerske kuće Global FX, kaže da očekuje da će cena nafte otići na 160 dolara u slučaju blokade Hormuza.

Naime, lider Iranske revolucionarne garde i verski vođa ajatolah Ali Hamnei je prošle subote poručio da „ni jedna zemlja u regionu neće izvoziti naftu, ako to bude onemogućeno Iranu, objavljeno je na portalu **khamnei.ir**.

To bi, inače, bili prvi put u istoriji da Iran ispuni više puta izgovorenu pretnju zatvaranja tesnaca Hormuz, podsećaju analitičari.

Većina njih je, ipak sklona oceni da su razmene pretnji na relaciji Vašington-Teheran samo zauzimanje pozicija pred neizbežni početak pregovora, analogno onome što je usledilo posle ratobornih poruka koje je američki predsednik razmenio sa severno korejskim liderom pre nego što su seli za sto.

DO 7%
POVEĆANJE
SNAGE MOTORA

DO 10%
POBOLJŠANA
DINAMIKA
UBRZANJA

**POBOLJŠANE
PERFORMANSE
MOTORA**

DO 5%
POVEĆANJE
OBRTNOG
MOMENTA

G'DRIVE FUEL

100
OKTANA

MOĆNA
TRANSFORMACIJA

EU aktivira zakon koji blokira sankcije SAD-a Iranu

BRISSEL – Evropska komisija je pokrenula proces aktiviranja zakona koji zabranjuje evropskim firmama da sprovode sankcije SAD protiv Irana i odbacuje bilo kakve sudske presude u kojima se primenjuju američke kazne, kazala je čelnica evropske diplomatija Federika Mogerini.

„Evropski savet je danas (17. jula) odobrio dopunu aneksa 'statuta blokiranja' o nuklearnom dogovoru sa Iranom,“ kazala je ona posle sastanka u Briselu sa ministrima spoljnih poslova Evropske unije.

„Statut blokiranja“ je zakon iz 1996. donet radi zaštite evropskih kompanija „od posledica vanteritorijalne primene zakona usvojenih od neke treće zemlje.“ EU je trebalo da, uz saglasnost svih 28 zemalja članica, dopuni ovaj zakon odredbom vezanom za američke sankcije protiv Irana.

Početkom jula Evropski parlament je odobrio aktiviranje ovog statuta, kojim su evropske kompanije dobile zakonsku zaštitu za poslove u i sa Iranom.

Zakon bi trebalo da stupi na snagu 6. avgusta, kada se aktivira i prvi set američkih sankcija protiv Irana, prenosi Reuters. „Statut“ će omogućiti firmama da nadomeste štete od američkih mera i ponište bilo kakve sudske presude protiv njih.

Američki ekspert: Statut blokiranja od „operetskog“ značaja

VAŠINGTON - "Statut blokiranja samo stvara legalno opterećenje i glavobolju evropskim kompanijama", rekao je bivši američki zvaničnik Richard Nephew, koji je bio glavni stručnjak za sankcije američkog tima koji je pregovarao o sporazumu o Iranu u 2015. godini.

"On uistinu ne prisiljava EU kompanije da ostanu u Iranu, jer uvek mogu naći izgovore da izađu iz tih poslova a da se to ne protumači kao saglasnost sa sankcijama SAD-a. To je zato što su stvarni problem sa evropske kompanije njihovi poslovni interesi evropskih u Sjedinjenim Državama ili njihove veze sa američkim bankama,“ rekao je on.

Wood Mackenzie: Vrh potrošnje nafte već od 2023.

LONDON – Globalna potražnja nafte dostići će vrh oko 2036. godine, kaže naftna konsultantska kompanija Wood Mackenzie, što je raniji datum u odnosu na scenarije koje vodeće naftne kompanije koriste pri izradi strateških planova.

Škotska firma u svom veoma praćenom dugoročnom energetskom pregledu izlazi sa ovom prognozom u vreme kada se naftni majorski pripremaju za budućnost u kojoj potrošnja nafte neće više beležiti stalan rast. Doduše, najveći među njima, američki Exxon Mobil i saudijski Saudi Aramco rezervisaniji su u procenama da bi potrošnja primarnog fosilnog goriva mogla stati kroz 20 godina, piše **Financial Times**.

„Autonomna električna vozila i robot-taksiji će zaista promeniti lice transporta u narednim dekadama,“ kaže Ed Rawl, šef sektora za sirovu naftu u Edinburškoj konsultantskoj firmi.

Međutim, približavanje vrha potrošnje nafte ne znači da će uskoro doći do pada cena te sirovine, kaže Rawl i objašnjava da će rast ponude američke nafte pretvoriti SAD u daleko najvećeg proizvođača te sirovine sredinom iduće dekade, dok će se proizvodnja drugih zemalja van OPEC-a usporavati do 2023.

Uvek pruža više od sebe.

Do 6 dinara popusta
na premium ECTO gorivo

Štedi. Nagrađuje. Iznenaduje

U 2017. godini 13% manje otkrivene nafte

PARIZ – Prema francuskom listu *L'Echo*, obim otkrića novih ležišta nafte smanjen je za 13% u 2017. godini. Ulaganja u istraživanje novih polja nafte smanjena su za 60% u tri godine, da bi sa rastom cena sada donekle krenula na gore.

Pre četiri godine, u 2014, kompanije su uložile u istraživanje nafte ukupno 100 milijardi dolara, da bi se taj iznos srozao na 40 milijardi u 2017. Kao direktna posledica toga, otkriveno je 70% manje novih ležišta nafte.

Insajderi u industriji, međutim, ukazuju i da je na planeti jednostavno sve manje nafte. Poslednja mega polja nafte otkrivena su još 2006. u Brazilu i 2010. u Mozambiku i Tanzaniji. Uprkos tome, svetske rezerve sirove nafte uvećane su 23% od 2007 i danas bi trebalo da zadovolje globalne potrebe za narednih 52 godine, piše *L'Echo*.

Nema otkrića nafte? Nema problema!

NUJORK – Ugledni američki berzanski konsultant navodi da nema razloga za brigu da će pad investicija u nove izvore nafte u poslednjim godinama dovesti do novog talasa divljanja cena ove sirovine.

Na argumente da su nova otkrića nafte na najnižem nivou u poslednjih sedam decenija, zbog čega je skok cena „neizbežan“, Robert Boslego, vlasnik istoimene firme za upravljanje poslovnim rizicima, odgovara da su dokazane rezerve nafte na najvećem nivou ikada registrovanom.

„Do 2050. godine potrošnja neće iscrpeti ni polovinu postojećih proverenih rezervi,“ kaže Boslego i konstatuje da smatra „visoko nestabilnim po povraćaj uloženog dugoročne investicije u sektoru energije.“

Seeking Alpha

Platts: Evropske rafinerije od septembra otkazuju uvoz iranske nafte

LONDON – Ključni kupci iranske nafte u Evropi počeli su da smanjuju narudžbine za isporuke u septembru, uoči avgustovskog aktiviranja prve runde američkih sankcija protiv vlasti u Teheranu, piše u utorak *Platts*.

Agencija iz trgovačkih izvora u Španiji, Italiji i Francuskoj saznaje da su utovari za avgust verovatno poslednji, pre blokiranja mogućnosti obezbeđenja bankarske, brodarske i osiguravajuće podrške za poslove sa Iranom.

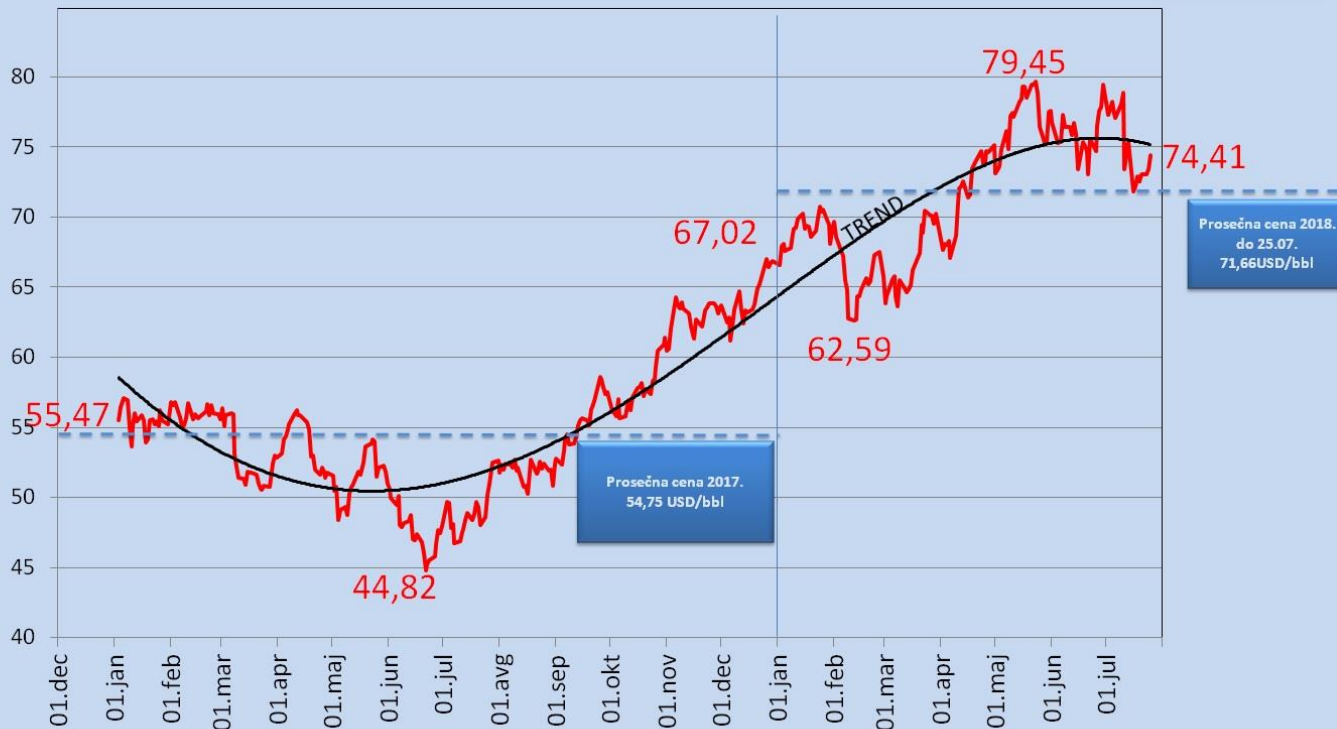
Američke sankcije, koje posebno gađaju iranskih naftni sektor, planirane su da startuju 4. novembra, ali prvi set sankcija ciljan na iranskih finansijski sektor startuje 6. avgusta, što se očekuje da izuzetno oteža rafinerijama kupovinu iranske nafte.

USD/bbl

Cene sirove nafte BRENT

01.01.2017. -25.07.2018.

26.07.2018.

Rusija: Uskoro atomski ledolomac najnovije generacije

MOSKVA – Nekoliko brodogradilišta bore se da dobiju posao gradnje nove super-klase ruskog ledolomca na nuklearni pogon snage 120 MW, koji je kršten pod imenom Lider. Ruska državna korporacija za atomsku energiju, Rosatom, još nije donela konačnu odluku o ovoj veoma skupoj investiciji, ali vlasti u Moskvi tvrde da će plovilo biti izgrađeno, piše moskovski poslovnik *Kommersant*. „Ovaj jedinstveni ledolomac, trenutno bez premca u svetu, trebalo bi da omogući razvoj severnih ruskih

Kompanija je nedavno predstavila moćni, 121 metar dug ledolomac Aleksander Sanikov, sposoban da probija led debljine dva metra i time omogući transport nafte tzv. Severnom morskom rutom, iz polja Novoportovskoje do kupaca u Evropi. Lider Gasprom njefta, Vadim Jakovlev, rekao je u nedavnom intervjuu za RIA Novosti da njegova kompanija gradi sopstvenu flotu ledolomaca, „jer želi da bude nezavisna od spoljnih faktora i ograničenih kapaciteta koje poseduju brodarske kompanije.“

Novatek i Gasprom njeft grade sopstvene flote ledolomaca

OSLO - *Barents Observer*, međutim, piše da neke ruske kompanije sa LNG projektima u oblasti Arktika, kao što je Novatek, planiraju formiranje sopstvene brodarske kompanije za prevoz utečnjelog prirodnog gasa. Gasprom njeft je takođe, prema pisanju tog portala, stavio do znanja da bi radije išao svojim putem, bez uključenja Rosatoma.

polja nafte i gasa. Dužine 209 i širine 47 metara, dizajniran u kompaniji Iceberg, brod ima trup visine 13 metara, sposoban da probija led visine četiri metara brzinom od 12 čvorova. Pokretaće ga dva reaktora RITM-400 ukupnog kapaciteta 120 MW. Čelnik ruske kompanije Rosatomflot, koja upravlja flotilom ledolomaca na atomski pogon, Vjačeslav Rukša rekao je za agenciju RIA Novosti da će „Lider“ otvoriti Rusiji direktan prilaz zemljama azijsko-pacifičkog regiona. Dodaje da će biti izgrađena dva, a možda i tri takva plovila.

Inače, ekonomska logika otvaranja tzv. severne rute preko cele godine za transport nafte i gasa na tržište Azije je prilično ubedljiva. Američki ekspert Scott Borgerson objašnjava: „Ako uzmete u obzir transportne tarife za prolaz kroz Suecki kanal, troškove goriva i druge faktore koji određuju visinu brodarine, severna morska ruta može smanjiti troškove prevoza velikim plovilom za do 20 odsto – sa približno 17,5, na 14 miliona dolara, što godišnje donosi uštedu merenu milijardama.“

Gasprom njeft: Arktik će biti ključni ruski proizvodni region

MOSKVA – Ogromni, ali tehnološki i klimatski izazovni ruski arktički energetska potencijal mogao bi sa oporavkom cena sirove nafte da postane ključni naftni proizvodni region te zemlje, ocenjuje menadžer Gasprom njefta zadužen za ovaj upstream segment.

Gasprom njeft je operator trenutno jedinog proizvodnog naftnog polja u ruskim vodama Arktika, Prirazlomnoje (Foto), u moru Pečora, a razvija još četiri arktička projekta.

Osim te kompanije, prava na razvoj izuzetno bogatog naftnog i gasnog potencijala na Arktiku ima još ruski državni naftni gigant Rosnjeft.

Gasprom njeft je uspeo da, posle pada cena nafte, smanji tzv. graničnu cenu proizvodnje barela u Arktiku na oko 50 dolara, pa je sada većina njegovih projekata u ovom regionu profitabilna, sa cenom nafte od oko 75 dolara po barelu, kaže za Global Platts Andrej Patrušev (foto gore), zamenik generalnog direktora za razvoj priobalnih projekata.

Offshore dokazan, verovatan i moguć potencijal (ABC1+C2 rezerve) ruskog područja Arktika tamošnje ministarstvo za prirodna bogatstva procenilo je (2016.) na 585 miliona tona sirove nafte i 10,4 biliona kubnih metara prirodnog gasa, dok se izvori ugljovodonika smatraju mnogo većim.

Dok Gasprom njeft planira da u srednjem roku otvori nekoliko polja na istoku Sibira, koji će tako postati ključno proizvodno područje kompanije do 2030., offshore projekti, uključujući Arktik, predstavljaju naredni veliki proizvodni potencijal, kaže Patrušev. Plan za polje Prirazlomnoje je da godišnje za trećinu

Rosnjeft otvara sopstvenu mrežu benzinskih stanica u Nemačkoj?

MOSKVA – Čelnik Rosnjefta, Igor Sečin najavio je da najveća ruska naftna kompanija razmišlja o otvaranju sopstvene mreže benzinskih stanica u Nemačkoj.

Naime, Rosnjeft je treći po veličini 'igrač' na nemačkom rafinerijskom tržištu s ukupnim kapacitetima 12,5 miliona tona godišnje prerade, odnosno 12% ukupne nemačke rafinerijske proizvodnje.

Međutim, za sada je kompanija svoje naftne proizvode u Nemačkoj prodavala isključivo koristeći mrežu svojih partnera, pa i konkurencije, javila je ruska novinska agencija TASS.

WSJ: Hjuston uskoro mesto ugovaranja WTI fjučersa

NJUJORK –Interkontinentalna berza (LCE) je saopštila da će, možda već u ovom, ako ne u trećem kvartalu, lansirati ugovaranje naftnih fjučersa za fizičke isporuke u Hjustonu, piše u ponedeljak **Wall Street Journal**.

Decenijama unazad ugovaranje američke lake WTI nafte je bazirano u Cushing-u, u Oklahomi, velikom trgovačkom čvorištu i mestu za poravnavanje cena WTI nafte na njujorškoj robnoj berzi (NYMEX). Cushing je dobio te funkcije zbog pristupa velikim naftovodima i činjenice da se tu nalaze najveća američka skladišta nafte.

Međutim, u međuvremenu je Hjuston premašio po značaju Cushing, posebno sa perspektivom da SAD postanu i jedan od najvećih svetskih izvoznika sirove nafte. Područje oko tog tekšaškog grada je karakteristično i po značajnim rafinerijskim kapacitetima i blizu je mesta proizvodnje nafte u Meksičkom zalivu. Kao takav, Hjuston odražava dinamike trgovine sirovom naftom mnogo bolje od Cushinga, piše **WSJ**.

IEA i OPEC saglasni: U 2019. ponovo višak ponude nafte

PARIZ, BEČ – Potrošnja nafte beležiće postojan rast u 2019. godini, praćen još bržim rastom ponude iz ne-OPEC zemalja, pokazuju najnovije analize iz Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) i Međunarodne agencije za energiju (IEA).

Pri tom se konstatuje da je Iran najveća nepoznanica pri projekciji parametara proizvodnje i izvoza nafte, kao ključnih odrednica prognoziranja kretanja cena ove sirovine. Oba ključna tela za donošenje procena kretanja tržišta slažu se da će se iduće godine vrlo verovatno ponovo pojaviti višak ponude, u odnosu na potrošnju nafte u svetu.

OPEC vidi prosečnu potrošnju nafte u 2019. na nivou od 100,3 miliona barela na dan (mbd), što bi bio rast od 1,42% u odnosu na prethodnu procenu tog izvoznog kartela. Prognoza IEA se bitnije ne razlikuje od OPEC-ove, ali je upadljivo da obe institucije sa još više optimizma prognoziraju rast ponude nafte, prenosi portal *Seeking Alpha*. OPEC očekuje da ponuda iz ne-OPEC zemalja poraste na 61,6 mbd, što bi bilo za čak 3,53% više od ovogodišnjeg proseka, a slična je i projekcija IEA (62 mbd). Jasno, razlog ovih prognoza je očekivan rast proizvodnje i ponude američke nafte.

ADI DIZEL
ADITIVIRANI EVRODIZEL POSLEDNJE GENERACIJE

- **MANJA POTROŠNJA**
- **MAKSIMALNA ZAŠTITA VAŠEG MOTORA**
- **SNAŽNE PERFORMANSE**
- **VRHUNSKI ADITIVI NEMAČKOG POREKLA**

SUPERIORAN KVALITET

POWERED BY NAFTACHEM

OPEC priprema strategiju protiv predloženog američkog NOPEC zakona

BEČ – OPEC konsultuje vodeće svetske advokatske kancelarije kako bi pripremio strategiju odbrane u slučaju da američki kongres usvoji predloženi zakon kojim bi ova organizacija potpala pod režim antikartelske istrage, prenosi 18. jula **Bloomberg** saznanja iz upućenih izvora.

OPEC-ov pravni tim je u četvrtak u Beču, iza hermetički zatvorenih vrata, održao konsultacije sa pravnim firmama, uključujući njujoršku White & Case, koja se smatra svetskim liderom za arbitražne sporove, na temu tzv. *NOPEC zakona*, rekao je jedan izvor, zahtevajući da ne bude imenovan.

Pomenuti zakon je predložio Predstavnički dom američkog Kongresa u maju, a njegovim usvajanjem američka vlada bi imala pravnu osnovu da podiže tužbe protiv organizacija za koje smatra da kartelskim udruživanjem manipulišu cenama energenata. Radi se, zapravo, o dopuni tzv. Sherman-ovog antimonopolskog zakona iz 1890, koji je pre više od sto godina razbijena naftna imperija tvorca današnjeg Exxon Mobila, John-a Rockefeller-a.

Kongres SAD je od 2000. razmatrao nekoliko oblika NOPEC zakona, ali su njegovo izglasavanje blokirali oba tadašnja američka predsednika, George Bush i Barak Obama. Konsultacije koje je počeo OPEC ukazuju na procene tog kartela da bi sadašnji stanar Bele kuće, Donald Tramp mogao napraviti presedan, piše **Bloomberg**.

Američki sud odbacio „klimatsku“ tužbu Njujorka protiv majorsa

NUJORK – Jedan američki sud odbacio je u četvrtak, 19. jula tužbu grada Njujorka protiv najvećih naftnih kompanija, smatrajući ih odgovornim za zagađenje megalopolisa i samim tim dužnim da plate nadoknadu koja bi se svakako merila milijardama, a možda i desetinama milijardi dolara. Odbacujući tužbu grada protiv kompanija Chevron, ConocoPhillips, Exxon Mobil i Royal Dutch Shell, okružni sudija iz Menhetna, John Keenan rekao je da se problemi vezani za klimatske promene moraju rešavati preko federalne regulative i spoljne politike, prenosi agencija Reuters.

Portparol gradonačelnika Njujorka najavio je žalbu na ovu, koliko je poznato, prvu „oslobađajuću“ presudu u seriji procesa koji se uglavnom u SAD vode protiv tzv. naftnih majorsa, bilo zbog zagađivanja vazduha usled spaljivanja i sagorevanja fosilnih goriva, bilo zbog prikrivanja od akcionara saznanja o posledicama klimatske regulative po buduće poslovanje, a time i vrednost kompanije.

Najveći američki grad je u januaru podneo tužbu protiv naftnih kompanija i najavio da namerava da isključi investiranja u fosilna goriva iz svojih javnih penzionih fondova mase 189 milijardi dolara u narednih pet godina. Njujork je tužbu i zahtev za isplatu odštete bazirao na milijardama dolara koje je primoran da uloži kako bi otklonio posledice globalnog zagrevanja izazvanog emisijama ugljendioksida, čega su kompanije bile potpuno svesne.

Sudija Keenan je prihvatio argumente naftnih kompanija, uključujući i činjenicu da federalni Zakon o čistom vazduhu odobrava samo Agenciju za zaštitu životne sredine da podnese tužbe za zagađenje.

 Transnafta

Američki naftaši lobiraju u Senatu protiv zaoštavanja sankcija Rusiji

VAŠINGTON – Američka naftno-gasna industrija lobira protiv zaoštavanja sankcija Rusiji, zbog posledica po njihove investicije u toj zemlji, saznaje Reuters u prošli petak u izvorima u Kongresu SAD.

Američki Senat je, naime, reaktivirao zakon pod imenom DETER, koji bi omogućio brzo kažnjavanje Rusije ako se dokaže njeno uplitanje u američki izborni proces, piše agencija.

Izvori koje pominje Reuters navode da bi sankcije nepošteno kaznile američke kompanije i otvorile prostor njihovim evropskim i kineskim konkurentima na lukrativnom ruskom tržištu nafte i gasa.

Demokratski senator Chris Van Hollen je rekao za Reuters da jača dvopartijska podrška njegovom predlogu oživljavanja zakona DETER, ali da će pri odlučivanju morati da se razmotre i okolnosti vezane za američke i evropske energetske projekte.

Lobisti koji predstavljaju američke naftne i gasne interese u Rusiji se protive zakonu, rečeno je Reutersu iz dva izvora u Senatu. Reagovala je i Američko-ruska privredna komora sa sedištem u Hjustonu, čiji su članovi i naftni majorski Exxon Mobil, Chevron i Shell.

Exxon je već pretrpeo posledice sankcija. Ta kompanija je u februaru saopštila da će izaći iz nekih zajedničkih ulaganja sa ruskim Rosnjeftom. Američki kolos i dalje ima poslove u Rusiji, uključujući naftno ulaganje na Sahalinu, podseća **Reuters**.

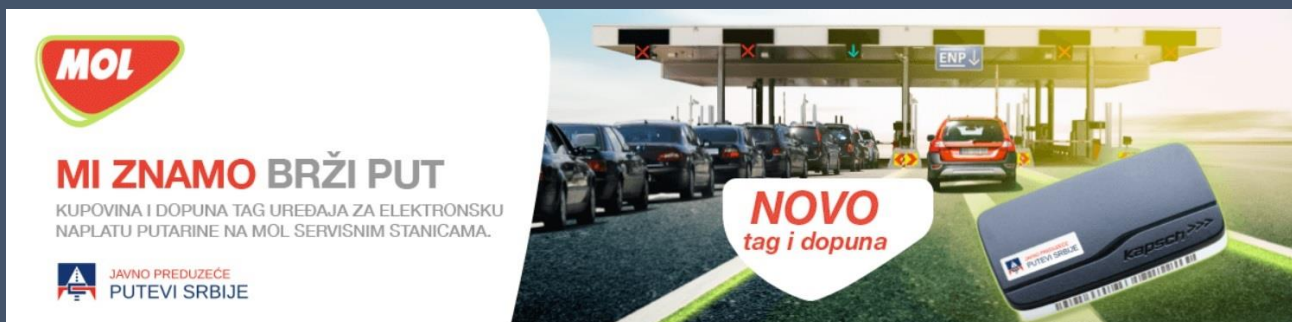
Naftni majorski nastavljaju sa okretanjem prirodnom gasu

LONDON - Najveće svetske naftne kompanije nastavljaju da se sve više usmeravaju na poslove sa prirodnim gasom, pokazuju upravo objavljeni podaci industrijskog konsultanta Wood Mackenzie.

Reuters u Edinburškoj kompaniji saznaje da je pet najvećih svetskih naftnih kompanija BP, Exxon Mobil, Royal Dutch Shell, Total i Chevron, uvećalo u poslednjih deset godina proizvodnju prirodnog gasa za ukupno 15 odsto.

Pri tom se izdvaja francuski Total, u čijoj ukupnoj proizvodnji ugljovodnika prirodni gas već učestvuje sa 61%, prema 47% pre desetak godina. Britanski BP planira da poveća proizvodnju gasa za 900.000 barela ekvivalenta nafte do 2021. Royal Dutch Shell je u 2016. realizovao jedan od najvećih poslova u istoriji naftne privrede, kupivši proizvođača gasa BG Group za 52 milijarde dolara.

MOL

MI ZNAMO BRŽI PUT

KUPOVINA I DOPUNA TAG UREĐAJA ZA ELEKTRONSKU NAPLATU PUTARINE NA MOL SERVISNIM STANICAMA.

JAVNO PREDUZEĆE PUTEVI SRBIJE

NOVO tag i dopuna

Kapsch

Preko Nemačke i Turske ići će 90% ruskog izvoza gasa u Evropu

MOSKVA – Dva nova projekta ruskih gasovoda – Severni tok 2, kapaciteta 55 milijardi kubnih metara godišnje (bcm/y) i Turski tok, kapaciteta 32 bcm/y, preusmeriće na Nemačku i Tursku transport bezmalo celokupnog gasa koji Gazprom trenutno prebacuje preko Ukrajine, konstatuje u analizi od 12. jula Jamestown fondacija.

U 2017. godini, Gazprom je isporučio na tržište EU 155 bcm i dodatnih 23 bcm u ne-EU zemlje (uključujući Tursku), uz transport 93,5 bcm preko Ukrajine, saopšteno je 12. jula iz Gazprom Export-a.

Kada Severni tok 2 bude zagrađen, preko 70% celokupnog izvoza ruskog gasa u EU ići će tim putem i preko jedne zemlje, Nemačke. Sa dve cevi Turskog toka skoro 90% izvoza ruskog gasa u Evropu i Tursku ići će preko dve zemlje, Nemačke i Turske.

Što se tiče Turskog toka, Jamestown u analizi potvrđuje preovlađujuće ocene analitičara da je najrealnija opcija za nastavak druge cevi ona preko Bugarske (do njenog projektovanog gasnog čvorišta u Varni), Srbije i Mađarske. Pri tom podseća na stav ruske strane da neće ulaziti u ovaj projekat dok ne dobiju garancije iz Evropske komisije da je u skladu sa energetsom regulativom EU. Ta analitičko-propagandna kuća konstatuje da Briselu neće biti lako da ospori Bugarskoj realizaciju njenog regionalnog gasnog haba, ako prema očekivanjima Gazprom dobije dozvolu za projekat Severni tok dva.

Nemačka i austrijska kompanija o predlogu američkog Zakona protiv Severnog toga 2

LONDON – Nemački Wintershall i austrijski OMV saopštili su da pažljivo prate raspravu u SAD projekta Severni tok 2, sa prošlonedeljnim predlaganjem zakona u Senatu o sankcionisanju kompanija koje učestvuju u gradnji tog gasovoda. Komitet za životnu sredinu Senata SAD predložio je zakon o sankcijama, uz argument da je njegov cilj „jačanje energetske bezbednosti“ članica NATO, a ujedno i otvoriti prostor izvozu američkog LNG-a. Iz Wintershall-a i OMV-a, koje su dve od pet evropskih kompanija iz konzorcijuma Nord Stream AG, rečeno je agenciji **ICIS** da „veoma pažljivo“ prate tok ovog predloga u američkom kongresu.

Rusija i Ukrajina dogovorili nastavak trijaloga o daljem tranzitu ruskog gasa

BERLIN – Rusija i Ukrajina su se sporazumeli da, uz posredovanje EU, nastave razgovore o daljem snabdevanju Evrope ruskim gasom preko ukrajinskog gasovodnog sistema, posle isteka postojećeg ugovora krajem 2019. godine, rekao je .

Saopštavajući ovo novinarima po završetku trijaloga u Berlinu, 16. jula, sa ministrom energije Rusije, Aleksandrom Medvedevim i šefom ukrajinske diplomatije Pavlom Klimkinom, potpredsednik Evropske komisije Maroš Šefčovič je dodao da „je potreban konstruktivni prilaz, jer sat otkucava i kraj 2019. je takoreći iza ugla.“

Šefčovič je rekao da će se na svakih šest do osam nedelja od septembra sastajati odvojene ekspertske i političke radne grupe radi utemeljenja novog ugovora

o tranzitu ruskog gasa preko Ukrajine.

Zašto Rusija daje zeleno svetlo za izvoz turkmenistanskog gasa u Evropu?

BAKU – Prilično nezapaženo i u stručnoj javnosti prošla je informacija da je Rusija u junu odobrila nacrt Konvencije o pravnom statusu Kaspijskog mora, u koji je krajem prošle godine uključena odredba kojom se priobalnim zemljama dozvoljava gradnja podmorskih cevovoda uz saglasnost svega tri države preko čijih sektora će biti postavljene cevi.

Azerbejdžanska agencija **Trend** u analizi objavljenoj 17. jula konstatuje da ovo daje zeleno svetlo za gradnju dugo planiranog i iz Moskve blokiranog projekta Trans-kaspijskog gasovoda (TCP) od Turkmenistana do Azerbejdžana, odnosno direktan izvoz turkmenistanskog gasa u Evropu.

Trend navodi da je krajem juna ruski predsednik Putin potpisao uredbu o odobravanju nacrta Konvencije, koju bi početkom avgusta trebalo da potpišu sve priobalne kaspijske države.

Agencija, međutim, navodi da nema definitivnog odgovora o razlozima ovog zaokreta Rusije, koja se nekih 15 godina oštro protivila gradnji gasovoda TCP, preko koga bi u Evropi u Turkmenistanu dobila rivalskog snabdevača prirodnim gasom. Turkmenistan je, inače, vlasnik četvrti najvećih rezervi gasa na svetu. Izgradnja tog gasovoda je, inače, bila jedini element evropskog projekta gradnje Južnog gasovodnog koridora, oko koga se nisu složili Rusija i EU, pa je i bio redovno na dnevnom redu sastanaka dveju strana na temu energetske saradnje.

Trend, u traganju za razlozima promene stava Moskve, ukazuje na gotovo izvesnu saglasnost koju će Brisel dati

ruskom projektu gasovoda Severni tok dva, uz već saopšten stav da ne postoje pravne osnove za suprotnu odluku, pošto EU zakonodavstvo ne može da se primeni na offshore deo tog projekta. Ovim projektom Gazprom zadovoljava svoj ključni energetski interes, kada je Evropa u pitanju, dok EU, zauzvrat, dobijaju dugoročan i stabilan ne-ruski izvor snabdevanja gasom iz Turkmenistana, preko offshore rute koja premošćava Rusiju.

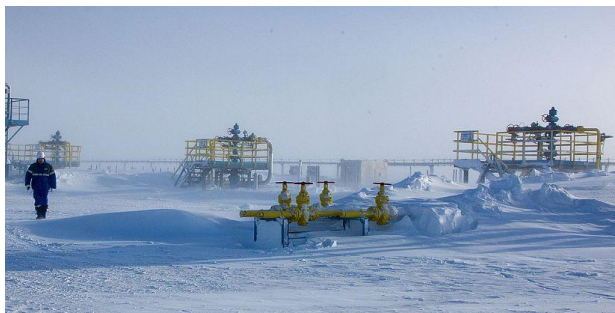
Prema Trendovoj analizi, Rusija „propuštanjem“ prolaza turkmenistanskom gasu na tržište Evrope otežava prostor na tom svom glavnom tržištu ključnom dugoročnom rivalu i jedinom koji bi osetnije morao da ugrozi dominantnu poziciju Gazproma na tom tržištu - Iranu. „Razumnija opcija za Rusiju je da dozvoli ograničene (prethodno dogovorene i u Moskvi odobrene) količine izvoza turkmenskog gasa u Evropu, nego da bude posmatrač prodora iranskog gasa na to tržište u budućnosti,“ piše Trend.

Azerbejdžanska agencija u analizi ukazuje i na faktor Kine, koja je sada jedini uvoznik turkmenistanskog gasa, pa se njegovim preusmeravanjem na bliže i transportno jeftinije tržište Evrope, otvara prostor za izvoz ruskog gasa u Kinu. Procene su da će Kina u naredne tri decenije biti najdinamičnije tržište potrošnje gasa, da bi njene potrebe do 2030. dostigle ogromnih 520 milijardi kubika godišnje (prema 237 mlrd m³ u 2017.).

Gasprom ide u razvoj novog gigantskog gasnog polja

MOSKVA - Gasprom je 14. jula objavio odluku o razvoju ogromnog gasnog polja pod imenom Harasavej na severu poluostrva Jamal, što **Platts** tumači kao znak da ruski energetski gigant svoju proizvodnu bazu potiskuje na sever, na račun zapadnog Sibira.

Procenjuje se da polje sadrži dva biliona kubnih metara prirodnog gasa i potencijal proizvodnje 32 milijarde kubika godišnje. Radovi na ovom mega polju počće iduće godine, dok se prve proizvedene količine očekuje 2023.

Na poluostrvu Jamal nalazi se super-gigantsko polje Bovanenko koje sadrži 4,9 biliona m³ gasa. Odatle je lani proizvedeno 83 milijarde m³ gasa, a proizvodnja može biti povećana čak do 140 milijardi kubika godišnje.

Harasavej je još bliži gasovodima koji vode gas prema Evropi, posebno sistemu Severni tok, kuda bi iduće godine trebalo da do Nemačke i dalje Evrope stiže godišnje 110 milijardi kubika gasa.

U Gaspromu ističu da će snabdevanje koridora Severni tok gasom sa Jamala biti osetno jeftinije za kompaniju od korišćenja postojeće tranzitne rute preko Ukrajine.

Total postaje druga LNG kompanija u svetu

PARIZ – Francuski Total je objavio kupovinu poslova proizvodnje utečnjelog prirodnog gasa (LNG) od francuskog gasnog kolosa Engie za 1,5 milijardi dolara. U slučaju poboljšanih prilika na tržištu nafte u narednim godinama, ugovor predviđa dodatnu isplatu do 550 miliona dolara bivšoj kompaniji Gaz de France, objavljeno je sredinom jula na portalu Totala.

Međutim, faktor sa više nepoznanica koji nedostaje da bi se mogla određenije projektovati situacija na tržištu u 2019. godini je – koliko nafte će proizvoditi OPEC, konstatuje analitičar Seeking Alpha.

LNG portfolio Engie-a uključuje, pored ostalog, udele u projektu Cameron LNG u SAD (Foto dole), kao i u poslovima utečnjavanja gasa, u dugoročnim kupoprodajnim ugovorima za LNG, jednu tankersku LNG flotu, kao i pristup regasifikacionim kapacitetima u Evropi.

Total navodi da će sa ovom kupovinom postati drugi najveći LNG igrač u svetu sa udelom od 10% na globalnom tržištu i LNG portfolijom do 2020. od ukupno 40 miliona tona godišnje.

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

Raste rumunska zavisnost od uvozne nafte

BUKUREŠT – Rumunija je u prvih pet meseci ove godine uvezla bezmalo 3,5 miliona tona ekvivalenta nafte (toe), što je oko 22% iznad uvoza u istom periodu 2017, pokazuju najnoviji podaci statističke službe te zemlje.

Proizvodnja nafte je istovremeno iznosila oko 1,4 miliona toe, nekih 3 odsto manje na godišnjem nivou, prenosi bukureštanski *Business Review*.

Prema podacima rumunskog ministarstva energije, očekuje se da potencijal domaće proizvodnje nafte dostigne polovinu životnog veka u 2030, sa proizvodnjom u toj godini od oko dva miliona tona. Nakon toga očekuje se da proizvodnja lagano krene na dole i 2050. padne na oko 1,15 miliona toe.

Rumunska vlada povukla predlog zakona o plafonu na cene gasa kod kuće

BUKUREŠT – Vlada Rumunije povukla je predlog zakona kojim je trebalo da se uvede plafon na cene prirodnog gasa u toj zemlji od 55 leja (11,8€, 13,86\$) za MWh do 2021. godine. Bukureštanski poslovnik Business Review (BR) javio je da je 20. jula predlog zakona uklonjen sa veb sajta ministarstva finansija.

Ministar finansija Eugen Teodorovići je rekao u petak da će se o ovom predlogu razgovarati „kada svi budu za to spremni“. On je dan ranije branio zakon konstatujući da na gasnom tržištu Rumunije nema prave konkurencije, piše BR. „Postoje dva operatora koji podižu cene (gasa), jedan za drugim. Predviđene investicije nisu realizovane, a cene su neopravdano otišle na gore,“ rekao je Teodorovići.

Dva proizvođača gasa u Rumuniji su državni Romgaz i austrijski OMV Petrom. Na vest o predlogu zakona, vrednost tih kompanija na berzi pala je u četvrtak za oko četiri odsto, odnosno ukupno za 1,45 milijardi leja (oko 300 miliona evra) u jednom danu, piše BR.

Vlada Hrvatske prihvatila novi Zakon o biogorivima

ZAGREB – Vlada Hrvatske prihvatila je 19. jula (u skladu s EU Direktivom 2015/1513) izmene Zakona o biogorivima za sektor transporta kojim se do 2020. udeo biogoriva iz prve generacije ograničava na maksimalno 7% u ukupnoj godišnjoj neposrednoj potrošnji energije u prevozu. Indikativni minimalni nacionalni cilj obaveze potrošnje naprednih biogoriva u transportu postavlja se na 0,1% s mogućnošću da se iduće godine poveća. Količine biogoriva koje nisu stavljene na tržište u prethodnoj godini neće moći da se prenose u tekuću godinu već će obveznici stavljanja biogoriva na tržište morati da plate naknadu. Naime, prema tumačenju vlade, od donošenja Zakona bilo je dovoljno vremena da se uspostave snabdevački lanci i da se usvoje tehnologije umešavanja goriva, a obavezu iz 2020. nije moguće ispuniti u godini iza.

Međutim, proizlazi da prodavci nisu umešavali biogoriva i tako smanjivali emisije zbog čega će sada biti penalizovani ili će započeti s tom praksom, prenosi energetika-net. Osim ekološke naknada za ne stavljanje propisanih količina biogoriva na tržište, uvešće se i plaćanje te naknade ako nisu ispunjeni uslovi smanjenja emisija gasova staklene bašte.

Do kraja ove godine obveznici stavljanja tekućih naftnih goriva moraju smanjiti emisije najmanje 2% u odnosu na emisije iz 2010., do kraja 2019. za najmanje do 3% i najmanje 6% do kraja 2020. Uvodi se obaveza obveznicima javnog gradskog prevoza i železnici da za potrebe prevoza koriste samo struju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije. Ukida se i mogućnost davanja subvencija za proizvodnju biogoriva, kojih ionako već nekoliko godina nema, zbog čega je proizvodnja biogoriva prve generacije zamrla Hrvatskoj, prenosi portal..

EBRD postaje suvlasnik slovenačkog Petrola?

LJUBLJANA - Već ove jeseni, slovenački distributer nafte i gasa Petrol, mogao bi da dobije novog suvlasnika - Evropsku banku za obnovu i razvoj (EBRD), piše portal **Siol.net**. Prema informacijama ovog portala, EBRD već neko vreme pregovara o kupovini deonice sa slovačko-češkom J&T finansijskom grupom koja trenutno drži 12,8% udela Petrola.

Prema nezvaničnim informacijama, J&T, koji neko vreme želi da se povuče iz vlasništva Petrola, ponudio je svoj udeo brojnim potencijalnim kupcima, da bi se sada kao najozbiljniji kandidat istakao EBRD. Banka je prošle godine kupila Petrolove obveznice za više od 8 miliona evra. Za deonicu Petrola Slovacima nudi 315 EUR. To je za oko 45 EUR manje od trenutnog jedinstvenog kursa Petrola na Ljubljanskoj berzi.

Prema informacijama portala, obe strane se nisu dogovorile za posao: u J&T-prvobitnu ponudu EBRD-a su odbili jer žele da prodaju paket po ceni najmanje jednakoj berzanskoj. Istovremeno, obe strane se nisu složile oko pitanja ko će dobiti dividendu ove godine. Vlasniku celokupnog paketa deonice bi donele 4,3 miliona evra bruto. Rok za njihovo plaćanje je 10. avgust.

EBRD je odbio da za portal **SeeNews** komentariše „glasine sa tržišta“, dok je Mario Selecky, menadžer projekta u kompaniji J&T, rekao za Siol.net da navedenu vest ne želi ni komentarisati ni potvrditi.

Prema nezvaničnim informacijama, EBRD namerava da ponudi manju količinu deonice koje su trenutno u vlasništvu J&T-a drugim slovenačkim finansijskim fondovima.

Evropski sud: Mađarska mora da izruči Zolta Hernádija Hrvatskoj

ZAGREB - Evropski sud u Luksemburgu u sredu je objavio da Mađarska nije smela da ignoriše evropski nalog za hapšenje u slučaju šefa MOL-a Zolta Hernadija samo na osnovu odluke njihovog državnog tužilaštva o obustavljanju krivične istrage u okviru koje je Hernadi ispitan tek u svojstvu svedoka.

Na osnovu ovog stava, Mađarska je u obavezi da izruči čelnika MOL-a Hrvatskoj, ili bi mogla ući u spor s Evropskom unijom, doznaje N1 televizija sa Županijskog suda u Zagrebu.

“Odluka državnog tužilaštva Mađarske o obustavljanju kaznene istrage u okviru koje je tražena osoba, koju imenuju samo inicijalima AY, ali je jasno da se radi o Zoltu Hernadiju, ispitana samo u svojstvu svedoka ne može biti osnova za odbijanje izvršenja evropskog naloga za hapšenje“, objavio je Sud Evropske unije u Luksemburgu.

Evropska poternica za Hernadijem, raspisana je posle optužbi hrvatskog tužilaštva da je podmitio tadašnjeg premijera Hrvatske Iva Sanadera kako bi Molu prepustio upravljačka prava u Ini. Tvrde da je predsednik Uprave Mol-a, od početka 2008. do kraja 2009. u Zagrebu sa Sanaderom navodno dogovorio da će za 10 miliona evra preduzeti sve da se zakluče Prva izmena i dopuna Ugovora o međusobnim odnosima akcionara trgovačkog društva Ina.

ЗА ЕФИКАСНИЈЕ И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs

www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

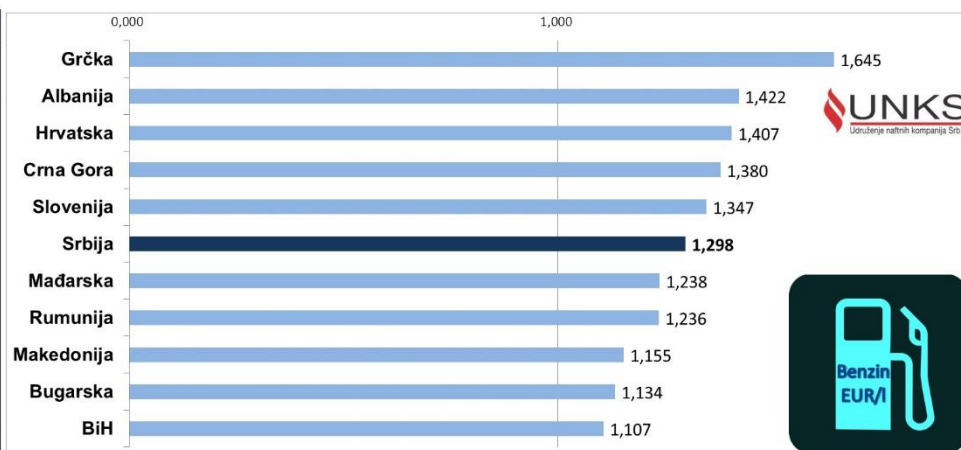
www.pks.rs

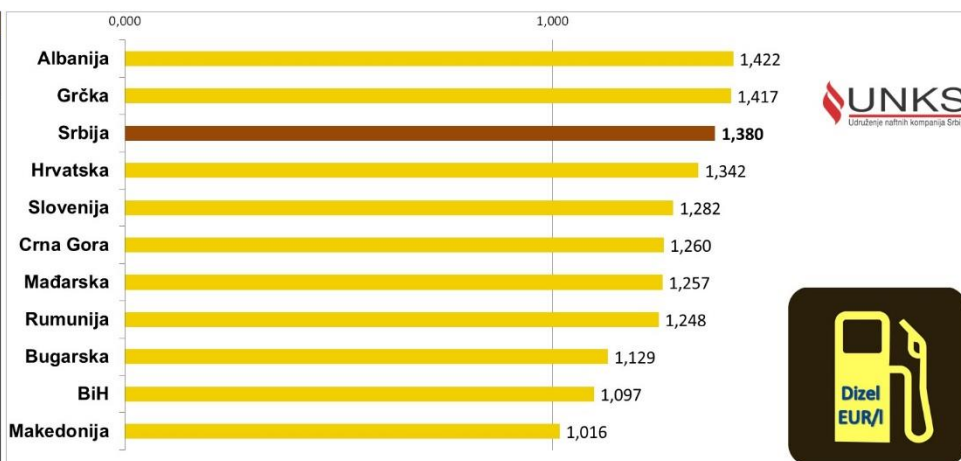
ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 25.07.2018. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

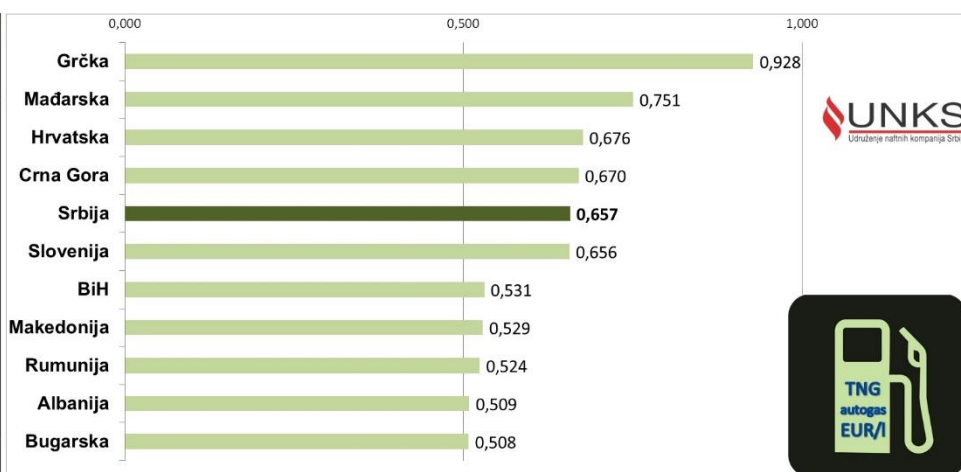
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,645	25,92%
Albanija	1,422	8,89%
Hrvatska	1,407	7,67%
Crna Gora	1,380	5,64%
Slovenija	1,347	3,14%
Srbija	1,298	-0,63%
Mađarska	1,238	-5,23%
Rumunija	1,236	-5,35%
Makedonija	1,155	-11,61%
Bugarska	1,134	-13,18%
BiH	1,107	-15,25%
Prosečna cena u regionu		1,306

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,422	12,96%
Grčka	1,417	12,53%
Srbija	1,380	9,62%
Hrvatska	1,342	6,54%
Slovenija	1,282	1,83%
Crna Gora	1,260	0,06%
Mađarska	1,257	-0,19%
Rumunija	1,248	-0,88%
Bugarska	1,129	-10,31%
BiH	1,097	-12,89%
Makedonija	1,016	-19,28%
Prosečna cena u regionu		1,259

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,928	47,14%
Mađarska	0,751	19,01%
Hrvatska	0,676	7,25%
Crna Gora	0,670	6,23%
Srbija	0,657	4,19%
Slovenija	0,656	4,09%
BiH	0,531	-15,87%
Makedonija	0,529	-16,20%
Rumunija	0,524	-16,94%
Albanija	0,509	-19,36%
Bugarska	0,508	-19,53%
Prosečna cena u regionu		0,631

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave